

Често задавани въпроси
Европейски фонд за приспособяване към
глобализацията за съкратени работници
(ЕФПГ)
2021—2027 г.

Август 2024 г.

Европейски фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ)

Често задавани въпроси

Декларация за отказ от отговорност	6
Правно основание	6
Заявление	6
Структура на окончателния доклад и насоки за изготвянето му (отчет, оправдаващ разходите)	7
Назоваване на работниците, загубили работните си места	7
1. КАНДИДАТИ.....	7
1.1. Въпрос: Кой може да кандидатства за подпомагане по линия на ЕФПГ? ...	7
1.2. Въпрос: Може ли даден регион или друг орган да представлява държавата членка при подаването на заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ?	7
2. СЪБИТИЯ, ДАВАЩИ ОСНОВАНИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ:.....	7
2.1. Въпрос: Необходимо ли е държавите членки да представят доказателства, свързани с причината за съкращенията?	7
3. СЪКРАЩЕНИЯ.....	8
3.1. Въпрос: От кой момент може дадено съкращение да се зачете към прага от 200 съкращения, изисквани съгласно Регламента за ЕФПГ?	8
3.2. Въпрос: Възможно ли е работници, наети чрез агенция за временна заетост и работещи за предприятието, в което се извършват съкращения, да бъдат включвани в общия брой от поне 200 съкращения?	8
3.3. Въпрос: Какви самостоятелно заети лица могат да бъдат включвани в общия брой от поне 200 съкращения?	9
3.4. Въпрос: ЕФПГ не може да се мобилизира при съкращаване на служители в публичния сектор в резултат на бюджетни съкращения, предприети от държава членка. Това ограничение прилага ли се също така за работници, съкратени от предприятия, предоставящи услуги ил стоки на финансирани от държавата субекти, които са засегнати от бюджетни съкращения?	9
3.5. Въпрос: Възможно ли е работници, които доброволно са заявили желанието си за ранно пенсиониране или освобождаване от длъжност, да бъдат включвани в общия брой от поне 200 съкращения?	9
3.6. Въпрос: Как се определя разположението на предприятието, ако то има работни места в няколко региона от дадена държава членка?	10
3.7. Въпрос: Как би могло да се изготви съвместно заявление от две или повече държави членки, когато едно и също събитие води до съкращения в повече от една държава членка?	10
3.8. Въпрос: Възможно ли е работници, съкратени от малки и средни предприятия (МСП), да получат подпомагане по линия на ЕФПГ?	10
3.9. Въпрос: Може ли подпомагане по линия на ЕФПГ да се предостави в съответствие с член 4, параграф 2, буква а) на работници, които са	

	съкратени от доставчици на основно предприятие или от зависещи от това предприятие производители надолу по веригата, дори ако за работниците на основното предприятие не е подадено заявление?	11
3.10.	Въпрос: Може ли държава членка да включи съкращенията при доставчици, ако само част от тяхната дейност е свързана с основното предприятие, за което е подадено заявлението за подпомагане по линия на ЕФПГ?	11
3.11.	Въпрос: Ако дадено дружество и неговите доставчици развиват дейност в един и същ сектор или са разположени в един и същ регион на ниво 2 по NUTS, отговарят ли те на изискванията за подпомагане по линия на ЕФПГ, определени в член 4, параграф 2, буква б) и член 4, параграф 2, буква в)?	11
3.12.	Въпрос: Може ли да се подаде заявление на основание на член 4, параграф 2, буква б), ако всички предприятия принадлежат към една и съща група от дружества?	12
3.13.	Въпрос: Какво означава изразът „малки пазари на труда“ в член 4, параграф 3?	12
3.14.	Въпрос: Можете ли да дадете пример кои обстоятелства могат да се смятат за „изключителни“ съгласно член 4, параграф 4?	12
3.15.	Въпрос: В член 4, параграф 4 е заложен годишен таван от 15 % за „изключителни обстоятелства“. Защо?	13
3.16.	Въпрос: Срокът от дванадесет седмици не е ли твърде кратък, за да се събере информация относно всички работници, на които може да се помогне посредством ЕФПГ?	13
3.17.	Въпрос: Може ли референтният период, през който се отчитат 200-те съкращения, да е по-кратък от 4 или 6 месеца?	13
3.18.	Въпрос: Може ли държавата членка да подаде заявление преди края на референтния период, посочен във въпросното заявление?	13
4.	ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕРИ	14
4.1.	Въпрос: Ако отделни работници или самостоятелно заети лица желаят да се възползват от подпомагане по линия на ЕФПГ, какво следва да направят?	14
4.2.	Въпрос: Могат ли работници, съкратени преди или след референтния период от 4 или 6 месеца, да се възползват от подпомагане по линия на ЕФПГ?	14
4.3.	Въпрос: Ако съкратен работник си намери нова работа, може ли все пак да бъде включен в мерки за обучение (и други мерки) за срока на изпълнение?	14
4.4.	Въпрос: В съответствие с член 6 работниците трябва да са съкратени (или трудовият им договор трябва да не е подновен след прекратяването), за да отговарят на условията за подпомагане по линия на ЕФПГ. Могат ли същите да получават обезщетения за безработица? Ще им попречат ли тези обезщетения да получават подпомагане по линия на ЕФПГ, докато са все още безработни?	14
4.5.	Въпрос: Може ли броят на работниците, участващи в мерките, да надхвърля броя на работниците в целевата група?	15
4.6.	Въпрос: Могат ли безработни лица, които не са сред изброените в член 6 от Регламента за ЕФПГ, да се възползват от подпомагане по линия на ЕФПГ?	15
5.	ЗАЯВЛЕНИЯ: ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ	15

- 5.1. Въпрос: Ако дадено заявление се отнася до няколко различни региона или области, всички те ли трябва да се описват или само най-засегнатите от съкращенията?..... 15
- 5.2. Въпрос: Каква информация във връзка с препоръките, изложени в Рамката за качество на ЕС за предвиждане на промените и реструктуриране, се изисква съгласно член 8, параграф 7, буква в)? .. 15
- 5.3. Въпрос: Каква информация във връзка с процедурите, които се спазват за консултация със социалните партньори, се изисква съгласно член 8, параграф 7, буква к)?..... 16
- 5.4. Въпрос: Може ли предоставянето на персонализирани услуги, например обучение или професионално ориентиране, да бъде възлагано с договор на изпълнители и следователно държавата членка да използва част от съфинансирането по линия на ЕФПГ, за да заплаща на ткива изпълнители? 17
- 5.5. Въпрос: Кой анализира заявлението и предоставената документация, когато се кандидатства за финансиране по линия на ЕФПГ? 17
- 5.6. Въпрос: Могат ли държавите членки да се свързват със служителите на Комисията, за да обсъждат свои евентуални заявления или заявления на етапа на изготвяне? 17
- 5.7. Въпрос: Каква е ролята на лицата за контакт за ЕФПГ във всяка държава членка?..... 17
6. ЗАЯВЛЕНИЯ: МЕРКИ 18
 - 6.1. Въпрос: В регламента задават ли се мерки, които следва да бъдат част от съгласуван пакет от персонализирани услуги? 18
 - 6.2. Въпрос: От колко мерки се състои един пакет? 18
 - 6.3. Въпрос: Какво означава изразът „дейности по сътрудничество“ в член 7, параграф 2, буква а)? 18
7. СРОКОВЕ И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ 18
 - 7.1. Въпрос: Допустими ли са разходи, направени преди началото на срока на изпълнение? 18
 - 7.2. Въпрос: Ограничен ли е периодът, през който може да се подпомага даден бенефициер — т.е. в Регламента за ЕФПГ предвиден ли е край на периода на допустимост?..... 19
 - 7.3. Въпрос: Кога започва и приключва срокът на изпълнение? 19
 - 7.4. Въпрос: Ако бенефициер получи финансова подкрепа по линия на ЕФПГ за започване на собствена стопанска дейност, може ли подкрепата да се използва след края на срока на изпълнение от 24 месеца? 20
 - 7.5. Въпрос: Може ли финансирането по линия на ЕФПГ да бъде използвано след срока на изпълнение от 24 месеца, например за работници, които посещават курсове, продължаващи след този срок? . 20
8. БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ..... 20
 - 8.1. Въпрос: Могат ли Европейският парламент и Съветът да отхвърлят предложението на Комисията за финансиране по линия на ЕФПГ?..... 20
 - 8.2. Въпрос: Могат ли държавите членки да включват административни разходи в бюджета, представен в заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ? 21
 - 8.3. Въпрос: Ако в бюджета, определен в заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ, се предвиждат 4 % разходи за дейности за изпълнение,

- но до приключване на изпълнението действителните разходи са достигнали 7 % поради по-ниски от очакваните разходи за дейността, окончателното плащане за дейностите за изпълнение ще бъде ли намалено на 4 %?21
- 8.4. Въпрос: Дейностите по комуникация и тези по контрол и одит са задължителни при изпълнението на ЕФПГ. Какво ще се случи, ако изискванията относно дейностите по комуникация и тези по контрол и одит не са изпълнени в достатъчна степен или изобщо?21
- 8.5. Въпрос: От коя дата се смятат за допустими предвидените в бюджета разходи за дейности за изпълнение?21
- 8.6. Въпрос: Възможно ли е по линия на ЕФПГ да се осигури финансова подкрепа за дейностите на структура, представляваща съкратените работници?22
- 8.7. Въпрос: Може ли пакет от мерки по линия на ЕФПГ да включва пасивни мерки за социална закрила, осъществявани в полза на работниците, включени в заявлението?22
- 8.8. Въпрос: Разполагате ли с конкретни примери за пасивни мерки за социална закрила, които не са допустими за съфинансиране по линия на ЕФПГ?22
- 8.9. Въпрос: Възможно ли е да се използват финансови средства от пакета по ЕФПГ за съфинансиране на изготвянето на окончателния доклад, който се изисква по силата на член 20, параграф 1 от Регламента за ЕФПГ?23
- 8.10. Въпрос: Трябва ли всички мерки, предприети в подкрепа на работниците, да бъдат изплатени напълно до приключването на срока на изпълнение?23
- 8.11. Въпрос: Могат ли държавите членки да включват микрокредити за започване на стопанска дейност в персонализираните пакети?23
- 8.12. Въпрос: Могат ли работници, ползващи се от микрокредити — част от персонализирания пакет по ЕФПГ, да получават финансиране и чрез друга схема на ЕС за микрокредитиране?23
- 8.13. Въпрос: Възможно ли е в заявлението си за подпомагане по линия на ЕФПГ държавата членка да раздели мерките, които предвижда да се финансират изцяло с национални средства, и тези — изцяло по линия на ЕФПГ?24
- 8.14. Въпрос: Възможно ли е в заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ да се предвиди частно съфинансиране?24
- 8.15. Въпрос: Възможно ли е държавите членки да преразпределят суми по бюджетни позиции в хода на изпълнението?24
- 8.16. Въпрос: Могат ли в бюджета да се въвеждат нови мерки в хода на изпълнението?25
- 8.17. Въпрос: Какво ще се случи, ако на етапа на окончателния доклад дадена държава членка не е изразходвала сумата, която е посочила в заявлението си, по пакета от мерки?25
- 8.18. Въпрос: Възможно ли е финансовото участие по линия на ЕФПГ да бъде отменено изцяло или частично?25
- 8.19. Въпрос: Оборудването, използвано като средство за обучение, например преносими компютри, видео проектори или камери, допустимо ли е за съфинансиране по линия на ЕФПГ?25

- 8.20. Въпрос: Биха ли могли да се включат средните разходи за образование на глава от населението, ако в кандидатстващата държава членка обучението е „безплатно“?.....26
- 8.21. Въпрос: Допустими ли са за съфинансиране от ЕФПГ мерки, изпълнявани извън ЕС или извън държавата членка, кандидатствала за подпомагане по линия на фонда?26
- 8.22. Въпрос: Допустими ли са за съфинансиране по линия на ЕФПГ мерки, целящи реинтеграцията на работни места в друга държава членка или в държава извън ЕС?26
- 8.23. Въпрос: Възможно ли е бенефициер, който получава финансово подпомагане за започване на стопанска дейност, да се възползва и от финансово подпомагане по линия на ЕФПГ за същата цел?.....26
- 8.24. Въпрос: Когато бенефициер получава финансова подкрепа за започване на стопанска дейност от различни източници, възможно ли е общата получена сума да надхвърля тавана, установен в Регламента за ЕФПГ, а именно 22 000 евро?27
- 8.25. Може ли в случаите в обхвата на ЕФПГ да се използват опростени варианти за разходите?27
- 8.26. Може ли в контекста на ЕФПГ да се прилагат регламенти като Регламент (ЕС) 2021/702 относно определянето на стандартни таблици на единичните разходи и еднократни суми за възстановяването на разходи от Комисията на държавите членки?27
- 8.27. Ако използването на ОВР не е било предвидено при подаването на заявлението, възможно ли е то да се избере впоследствие, както е възможно да се добавят нови мерки на по-късен етап?.....28
9. ПРОЦЕДУРИ И СРОКОВЕ.....28
- 9.1. Въпрос: Как се подава заявление за съфинансиране по линия на ЕФПГ?28
- 9.2. Въпрос: Има ли краен срок за подаване на заявление?28
- 9.3. Въпрос: Как точно следва да се изчисляват различните периоди от време, т.е. месеците и седмиците, посочени в Регламента за ЕФПГ, например референтният период, дванадесетте седмици до представянето на заявлението, края на етапа на изпълнение на дейността по ЕФПГ или датата за представяне на окончателния доклад?28
- 9.4. Въпрос: Може ли държава членка да предостави допълнителна информация, след като е подала заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ?29
- 9.5. Въпрос: Колко време минава от подаването на заявлението за подпомагане по линия на ЕФПГ до влизането в сила на решението за финансиране?29
- 9.6. Въпрос: По какъв начин бива уведомявана държавата членка за сроковете и задълженията, които трябва да спазва след одобрението на нейното заявление?31
- 9.7. Въпрос: Каква е процедурата за определяне на експерти, с които Комисията е длъжна да се консултира преди приемането на делегиран акт?31
- 9.8. Въпрос: Съставът на комитета, установен в съответствие с член 26 от Регламента за ЕФПГ, същият ли е като състава на групата от експерти, с които Комисията е длъжна да се консултира преди приемането на делегиран акт?31

10.	ИНФОРМИРАНЕ И ПУБЛИЧНОСТ	32
10.1.	Въпрос: Какви комуникационни дейности се очакват от държавите членки? 32	
10.2.	Въпрос: Достатъчно ли е да се съобщи за подпомагането от ЕФПГ само на мястото на изпълнение на мерките, финансирани по линия на ЕФПГ?	33
10.3.	Въпрос: Възможно ли е да се извърши оценка (проучване на въздействието на финансираните мерки) със средства по линия на ЕФПГ в съответствие с член 7, параграф 5?	34
10.4.	Въпрос: В съответствие с член 7, параграф 5 дейности по управление и контрол могат да се финансират от пакета по линия на ЕФПГ. Можете ли да дадете конкретни примери за такива мерки?	34
11.	УПРАВЛЕНИЕ, ОДИТ И ОЦЕНКА	34
11.1.	Въпрос: Следва ли системата за управление и контрол на ЕФПГ да е същата като използваната за структурните фондове?	34
11.2.	Въпрос: Могат ли държавите членки да използват система за одит, различна от тази, установена за ЕСФ+, за ЕФПГ?	35
11.3.	Въпрос: Каква е целта на проучването сред бенефициерите по член 22, параграф 4?	35
11.4.	Въпрос: Каква е ролята на държавите членки във връзка с проучването сред бенефициерите?	35
11.5.	Въпрос: Каква е ролята на държавите членки във връзка с оценката на ЕФПГ? 35	
11.6.	Въпрос: Какво означава „допълняемост“?	36
12.	ОТЧЕТНОСТ И ПРИКЛЮЧВАНЕ	36
12.1.	Въпрос: Кога трябва окончателният доклад да се изпрати на Комисията?	36
12.2.	Въпрос: Каква информация трябва да се включи в окончателния доклад и какви са официалните изисквания?	37
12.3.	Въпрос: Какви са правилата за отчета, оправдаващ разходите, финансирани по линия на ЕФПГ (член 20, параграф 1, буква д)?	37
12.4.	Въпрос: Има ли последици, в случай че окончателният доклад не е придружен от одитното становище?	37
12.5.	Въпрос: Каква информация трябва да се съхранява и да бъде на разположение след приключване на даден случай?	37
12.6.	Въпрос: Как Комисията приключва даден случай в обхвата на ЕФПГ?	38

Декларация за отказ от отговорност

https://ec.europa.eu/info/legal-notice_bg#disclaimer

Правно основание

[Регламент \(ЕС\) 2021/691](#). ОВ L 153/48, 3.5.2021 г.

[Регламент \(ЕС\) 2021/1060](#). ОВ L 231/159, 30.6.2021 г.

Заявление

Заявления за подпомагане по линия на ЕФПГ се подават [чрез системата SFC 2021](#) (Система за управление на средства в Европейския съюз).

Структура на окончателния доклад и насоки за изготвянето му (отчет, оправдаващ разходите)

Окончателните резултати се отчитат посредством [системата SFC 2021](#).

Назоваване на работниците, загубили работните си места

Договореното наименование на фонда за периода 2021—2027 г. е „Европейски фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници“ (ЕФПГ). В настоящия текст думите „съкратен“ (англ. „redundant“ и „displaced“) и „освободен (от длъжност)“ (англ. „dismissed“ и „laid-off“) се използват като взаимозаменяеми, като една от основните причини е да се отрази многообразието на термините в други езици. Важното е, че работниците (вече) са загубили работните си места вследствие на голямо преструктуриране.

1. КАНДИДАТИ

1.1. Въпрос: Кой може да кандидатства за подпомагане по линия на ЕФПГ?

Отговор: Само държавите членки могат да кандидатстват. Инициативата за подаване на заявление може да дойде от заинтересовани страни (например от засегнатата местност или засегнатия регион, социалните партньори или засегнатите работници), но заявлението трябва да бъде подадено от държавата членка и подписано от лице, упълномощено да я представлява, тъй като кандидатстващата държава членка е гарант за съфинансирането от своя страна.

Държавата членка може да бъде представлявана от съответното министерство или от своето постоянно представителство пред ЕС¹.

1.2. Въпрос: Може ли даден регион или друг орган да представлява държавата членка при подаването на заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ?

Отговор: Това е възможно при делегиране на права от страна на държавата членка, което следва да бъде документирано, а документацията следва да се предоставя на Комисията при поискване. Държавата членка носи отговорност за съдържанието на заявлението дори когато на даден регион е делегирано да я представлява.

2. СЪБИТИЯ, ДАВАЩИ ОСНОВАНИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ:

2.1. Въпрос: Необходимо ли е държавите членки да представят доказателства, свързани с причината за съкращенията?

Отговор: В периода 2014—2020 г. от държавите членки се изискваше да доказват, че съкращенията са породени от глобализацията или от световна икономическа криза. В периода 2021—2027 г. обаче мобилизирането на средства от ЕФПГ вече не зависи от конкретната причина за дадено

¹ Информацията за връзка с държавите членки е публикувана на [уебсайта на ЕФПГ](#).

преструктуриране. В този смисъл вече не се изисква задълбочен анализ. Въпреки това държавите членки трябва да представят описание на събитията, довели до съкращенията, подкрепено с данни от признати и надеждни източници.

Възможните причини, изброени в член 2, параграф 2, не представляват изчерпателен списък, а пример за някои от най-сериозните предизвикателства, които се очакват.

3. СЪКРАЩЕНИЯ

3.1. Въпрос: От кой момент може дадено съкращение да се зачете към прага от 200 съкращения, изисквани съгласно Регламента за ЕФПГ?

Отговор: В член 5 от Регламента за ЕФПГ се предвиждат пет възможни дати, които могат да бъдат избрани:

- а) датата, на която работодателят е уведомил писмено компетентния публичен орган за планираните колективни съкращения; или
- б) датата, на която даден работодател е връчил на работник индивидуално предизвестие, в което заявява намерението си да прекрати трудовия договор. Това обикновено (но не задължително) се извършва чрез индивидуално известие за освобождаване от длъжност; или
- в) датата на фактическото прекратяване на трудовия договор или на неговото изтичане, т.е. датата, на която работникът всъщност напуска работното място; или
- г) датата на края на назначението на наетия чрез агенция за временна заетост работник в предприятието ползвател; или
- д) за самостоятелно заети лица — датата на прекратяване на дейността, определена в съответствие с националното право или административните разпоредби.

Ако посочи първата дата, кандидатстващата държава членка трябва да потвърди действителния брой на извършените съкращения, преди Комисията да приключи своята оценка относно това дали са изпълнени условията за финансово участие.

Държавата членка може да посочи няколко от горните дати в едно и също заявление, но трябва да поясни кой от петте възможни варианта за изчисляване на съкращенията (или коя комбинация от тях) е използван(а) за всяко предприятие, извършило съкращения.

3.2. Въпрос: Възможно ли е работници, наети чрез агенция за временна заетост и работещи за предприятието, в което се извършват съкращения, да бъдат включвани в общия брой от поне 200 съкращения?

Отговор: Да. Що се отнася до наетите чрез агенция за временна заетост работници в това положение, вероятно агенцията изпълнява ролята на доставчик (на персонал) за основното предприятие, извършило съкращения. Ако това е така, наетите чрез агенция за временна заетост работници могат да бъдат зачетени към прага от 200 съкращения, при условие че техните договори с агенцията се прекратяват вследствие на съкращенията в основното предприятие. Трябва да се докаже, че съществува ясна връзка между тези две събития.

В буква г) на член 5 се урежда по какъв начин следва да се зачитат съкращенията на работници, наети чрез агенция за временна заетост.

3.3. Въпрос: Какви самостоятелно заети лица могат да бъдат включвани в общия брой от поне 200 съкращения?

Отговор: Пример за отговарящо на условията самостоятелно заето лице е градинарят или миячът на прозорци в предприятие — обект на закриване. Обикновено такива работници се наемат като самостоятелно заети лица, но на пълно работно време, ако предприятието е голямо. Те биха загубили работните си места и биха прекратили дейността си, ако предприятието вече не се нуждае от техните услуги. Ако даден случай засяга конкретен регион и сектор, е допустимо да се зачете всяко самостоятелно заето лице, което прекрати дейността си, стига тя да се числи към съответния сектор.

3.4. Въпрос: ЕФПГ не може да се мобилизира при съкращаване на служители в публичния сектор в резултат на бюджетни съкращения, предприети от държава членка. Това ограничение прилага ли се също така за работници, съкратени от предприятия, предоставящи услуги или стоки на финансирани от държавата субекти, които са засегнати от бюджетни съкращения?

Отговор: В съответствие с член 4, параграф 5 ЕФПГ не може да се мобилизира при освобождавания в публичния сектор в резултат от съкращения в държавния бюджет. Въпреки това подпомагане по линия на ЕФПГ може да се предоставя на работници, съкратени от предприятия, които развиват дейност на конкурентен пазар и предоставят услуги или стоки на финансирани от държавата субекти, засегнати от бюджетни съкращения. Това важи и за самостоятелно заети лица.

Пример за работници, съкратени от предприятия, предоставящи услуги или стоки на финансирани от държавата субекти, засегнати от бюджетни съкращения, които е допустимо да получат подпомагане, са работниците в частна корабостроителница, която се занимава с военни плавателни съдове, но работи с клиенти от цял свят. Нека приемем, че на корабостроителницата се налага да съкрати 280 щатни бройки, след като основният ѝ клиент — националният военноморски флот — отменя няколко поръчки за плавателни съдове поради съкращения в държавния бюджет. Допустимо е да се кандидатства във връзка с тези съкращения. Услугите, които корабостроителницата предоставя, не са обществени, а самата тя не зависи единствено от средства от държавния бюджет. Тя упражнява дейност на конкурентен пазар и е в отношения на конкуренция с други корабостроителници по целия свят, като продава продукта си на различни клиенти.

3.5. Въпрос: Възможно ли е работници, които доброволно са заявили желанието си за ранно пенсиониране или освобождаване от длъжност, да бъдат включени в общия брой от поне 200 съкращения?

Отговор: Работници, които изберат ранно пенсиониране или доброволно освобождаване от длъжност, могат да бъдат включени в общия брой от 200 или повече съкращения, ако са заявили желанието си доброволно след покана за представяне на кандидатури от техния работодател и ако са спазени всички критерии за допустимост. Те могат също да бъдат включени като допустими бенефициери в мерките, съфинансирани от ЕФПГ, ако желаят да намерят нови възможности за заетост.

3.6. Въпрос: Как се определя разположението на предприятието, ако то има работни места в няколко региона от дадена държава членка?

Отговор: При подаване на заявление, попадащо в хипотезата на член 4, параграф 2, буква в), всички съкращения трябва да са извършени в един и същ регион. При подаване на заявление, попадащо в хипотезата на член 4, параграф 2, буква б), в тази на член 4, параграф 3 или на член 4, параграф 4 въз основа на член 4, параграф 2, буква б), съкращенията се смятат за настъпили в един регион, в два съседни региона или в повече от два съседни региона, определени на [ниво 2 по NUTS](#), при условие че има най-малко 200 засегнати работници или самостоятелно заети лица в два от регионите, взети заедно. Ето защо е важно да се определи(ят) правилно регионът(ите), за който (които) следва да се изчислява броят на работниците.

Критерият, който следва да се използва при изчисляване на броя на съкратените работници, е къде се намира обичайното работно място на всеки работник към момента на освобождаването му. Дружество със седалище в столицата на дадена държава членка може да има клонове в няколко региона. Работниците, упражняващи труд в тези клонове, следва да бъдат зачетени в регионите, в които са разположени съответните им клонове.

3.7. Въпрос: Как би могло да се изготви съвместно заявление от две или повече държави членки, когато едно и също събитие води до съкращения в повече от една държава членка?

Отговор: Ако общият брой на съкращенията в два съседни, т.е. разположени непосредствено един до друг в пространството, региона в две държави членки достигне 200 или повече и съкращенията са извършени в едно и също [разделение на NACE Rev. 2](#) (т.е. икономически сектор), тези съкращения могат да бъдат свързани в две отделни заявления съгласно член 4, параграф 2, буква б) от Регламента за ЕФПГ. По този начин съкращенията в двата региона могат да бъдат зачетени заедно, с цел да се достигне прагът от 200 съкращения, но мерките следва да бъдат изготвени и прилагани поотделно от всяка държава членка.

Събитие, което може да доведе до подаване на заявление от страна на една държава членка съгласно член 4, параграф 2, буква а) от Регламента за ЕФПГ (т.е. 200 или повече съкращения в предприятие в държава членка), е възможно също така да предизвика съкращения (например сред доставчици) в друга държава членка. Ако тези съкращения са по-малко от 200, те биха могли да станат предмет на заявление съгласно член 4, параграф 3 или член 4, параграф 4, които се отнасят съответно до малки пазари на труда и до изключителни обстоятелства.

Една от държавите членки може да подаде заявление дори ако другата засегната държава членка прецени да не кандидатства.

Кандидатстващите държави членки трябва да представят ясни подробности относно връзката между всеки две отделни заявления.

3.8. Въпрос: Възможно ли е работници, съкратени от малки и средни предприятия (МСП), да получат подпомагане по линия на ЕФПГ?

Отговор: Чрез ЕФПГ може да се помогне на работници, съкратени от МСП, по четири различни начина:

- Съгласно член 4, параграф 2, буква а), ако дадено МСП е доставчик или производител надолу по веригата за друго предприятие, предприело процес по реструктуриране, съкращенията в това МСП могат да бъдат включени в заявлението, подадено от държавата членка.
- В обхвата на член 4, параграф 2, букви б) и в) попадат по-конкретно МСП в определен сектор от един и същ регион (или съседни региони) или в различни сектори от един и същ регион.
- В съответствие с член 4, параграф 3 или член 4, параграф 4 заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ може да бъде подадено във връзка с „малки пазари на труда“ (например отдалечен и слабо населен регион или географски изолиран район, например остров или планинска долина) или при „изключителни обстоятелства“ (когато условията на член 4, параграф 2 не са изпълнени изцяло и съкращенията влияят сериозно на заетостта и местната икономика). Работници, съкратени от МСП, могат да се ползват от тези разпоредби.

3.9. Въпрос: Може ли подпомагане по линия на ЕФПГ да се предостави в съответствие с член 4, параграф 2, буква а) на работници, които са съкратени от доставчици на основно предприятие или от зависещи от това предприятие производители надолу по веригата, дори ако за работниците на основното предприятие не е подадено заявление?

Отговор: В обхвата на член 4, параграф 2, буква а) от Регламента за ЕФПГ попадат съкращенията в дадено предприятие, при негови доставчици и при негови производители надолу по веригата. Държавата членка може да реши да не включва съкращенията в основното предприятие в заявлението си. При все това в обосновката на заявлението за подпомагане по линия на ЕФПГ държавата членка трябва да докаже, че решенията, взети от основното предприятие, са довели до съкращения при доставчиците и производителите надолу по веригата.

3.10. Въпрос: Може ли държава членка да включи съкращенията при доставчици, ако само част от тяхната дейност е свързана с основното предприятие, за което е подадено заявлението за подпомагане по линия на ЕФПГ?

Отговор: Важно е да се докаже, че значителна част от дейността на доставчика е насочена към задоволяване на нуждите на предприятието, засегнато от голямо реструктуриране (основното предприятие), и че съкращенията при доставчика се дължат на намаляването на дейността на основното предприятие.

3.11. Въпрос: Ако дадено дружество и неговите доставчици развиват дейност в един и същ сектор или са разположени в един и същ регион на ниво 2 по NUTS, отговарят ли те на изискванията за подпомагане по линия на ЕФПГ, определени в член 4, параграф 2, буква б) или член 4, параграф 2, буква в)?

Отговор: В такива случаи държавите членки трябва да решат кой подход би бил по-подходящ — буква а), б) или в) от член 4, параграф 2 — като взимат предвид останалите условия, например референтния период от 4 или 6 месеца.

Съгласно член 4, параграф 2, буква а) (референтен период от 4 месеца) в заявлението могат да се включат работници, съкратени от доставчици, които

упражняват същата стопанска дейност като основното предприятие (например когато всички са част от автомобилната промишленост), или от различни сектори (например дружество, предоставящо услуги за кетъринг за нуждите на работниците в основното предприятие). При този подход разположението по региони на предприятията не би се взело предвид, поради което подходът би могъл да се използва дори на национално ниво.

Съгласно член 4, параграф 2, буква б) (референтен период от 6 месеца) няколко предприятия, които спадат към един и същ сектор на дейност (едно и също разделение на NACE Rev. 2), могат да се посочат в едно и също заявление, при условие че всички те се намират в един регион или в два (или при определени условия — в повече от два) съседни региона на ниво 2 по NUTS.

Съгласно член 4, параграф 2, буква б) (референтен период от 4 месеца) няколко предприятия, разположени в един и същ регион на ниво 2 по NUTS, могат да се посочат в едно и също заявление дори ако са част от различни сектори и не са в отношения, при които едно от тях е доставчик/производител надолу по веригата.

3.12. Въпрос: Може ли да се подаде заявление на основание на член 4, параграф 2, буква б), ако всички предприятия принадлежат към една и съща група от дружества?

Отговор: Не. За целите на заявлението за подпомагане по линия на ЕФПГ предприятията, които принадлежат към една и съща група от дружества (т.е. дъщерните предприятия), се смятат за част от едно предприятие. Заявления във връзка със съкращения в рамките на една и съща група от дружества трябва да се подават на основание на член 4, параграф 2, буква а).

3.13. Въпрос: Какво означава изразът „малки пазари на труда“ в член 4, параграф 3?

Отговор: В регламента няма определение за „малък пазар на труда“. Възможни примери са островите, планинските долини или отдалечените и слабо населените региони. Всяка държава членка, която желае да се позове на този критерий, трябва да обоснове позицията си, че въпросният пазар на труда е малък.

Държавата членка трябва да посочи кои критерии не са изпълнени изцяло и да представи случай, който е достатъчно близък до обичайните критерии.

3.14. Въпрос: Можете ли да дадете пример кои обстоятелства могат да се смятат за „изключителни“ съгласно член 4, параграф 4?

Отговор: В регламента няма определение за „изключителни обстоятелства“ и държавата членка е тази, която трябва да обоснове защо обстоятелствата в даден случай са изключителни.

Когато ползва дерогацията за изключителни обстоятелства, предвидена в регламента, държавата членка трябва да посочи кои критерии не са изпълнени изцяло и да представи случай, който е достатъчно близък до обичайните критерии.

Като пример за изключителни обстоятелства би могла да послужи ситуация, при която държава членка подава заявление съгласно член 4, параграф 2, буква б) (съкращения в рамките на един и същ сектор и регион или в два (или при

определени условия — в повече от два) съседни региона), като освен това в същия сектор (същото [разделение на NACE Rev.2](#)) се извършват по-нататъшни съкращения поради същата причина и през същия период, но в различен, несъседен регион на същата държава членка. В тази хипотеза могат да попаднат островите например. В заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ може да се твърди, че са налице изключителни обстоятелства съгласно член 4, параграф 4.

3.15. Въпрос: В член 4, параграф 4 е заложен годишен таван от 15 % за „изключителни обстоятелства“. Защо?

Отговор: В регламента няма определение за „изключителни обстоятелства“ и държавата членка е тази, която трябва да обоснове защо обстоятелствата в даден случай са изключителни. За да се запази изключителният характер на такива случаи, е заложен таван — дял от общия годишен бюджет по линия на ЕФПГ, ненадвишаващ 15 %.

3.16. Въпрос: Сроктът от дванадесет седмици не е ли твърде кратък, за да се събере информацията относно всички работници, на които може да се помогне посредством ЕФПГ?

Отговор: В Регламента за ЕФПГ се предвижда срок от дванадесет седмици, в който държавите членки да съберат необходимата информация и да подадат заявлението. На този етап заявлението следва да бъде възможно най-изчерпателно. Ако Комисията изиска допълнителна информация, държавата членка разполага с още петнадесет работни дни, за да представи отговор (този срок може да бъде удължен с още десет работни дни, ако това е надлежно обосновано). Посочените срокове целят да се намали времето, за което средствата достигат до съкратените работници.

3.17. Въпрос: Може ли референтният период, през който се отчитат 200-те съкращения, да е по-кратък от 4 или 6 месеца?

Отговор: Да. Цитираните периоди са максималните периоди за изчисляване на броя на съкращенията. Ако прагът от 200 съкращения е достигнат и държавата членка не очаква да бъдат включени допълнителни съкращения, тя може да реши да посочи по-кратък референтен период. Така би се намалило времето, необходимо, за да може подпомагането по линия на ЕФПГ да достигне до съкратените работници.

3.18. Въпрос: Може ли държавата членка да подаде заявление преди края на референтния период, посочен във въпросното заявление?

Отговор: Не. В съответствие с член 8, параграф 1 държавите членки представят заявленията в срок от дванадесет седмици от датата, на която са изпълнени условията по член 4, параграфи 2, 3 и 4. Следователно края на референтния период трябва да е преди датата на подаване на заявлението.

Въпреки това е възможно да се посочи по-кратък референтен период, ако за изчисляването на съкращенията не се изисква максималната продължителност или с цел да се съкрати срокът от дванадесет седмици за изготвяне на заявлението.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕРИ

4.1. Въпрос: Ако отделни работници или самостоятелно заети лица желаят да се възползват от подпомагане по линия на ЕФПГ, какво следва да направят?

Отговор: Препоръчително е да се свържат с лицето за контакт за ЕФПГ в своята държава членка, посочено на [уебсайта на ЕФПГ в подменюто „Как се кандидатства?“](#). Те могат също така да се свържат със синдикална организация, с публичната служба по заетостта или със съответните местни или регионални органи и да поискат от тях да установят първия контакт с лицето за контакт за ЕФПГ.

4.2. Въпрос: Могат ли работници, съкратени преди или след референтния период от 4 или 6 месеца, да се възползват от подпомагане по линия на ЕФПГ?

Отговор: Както се посочва в член 6, съкратени работници и самостоятелно заети лица, чиято дейност е прекратена преди или след референтния период от 4 или 6 месеца, определен в член 4, могат да отговарят на критериите за подпомагане по линия на ЕФПГ, ако:

(1) са съкратени в резултат от събитието, довело до съкращенията през референтния период, и

(2) са съкратени не по-рано от шест месеца преди референтния период или не по-късно от шест месеца след него, до последния ден преди датата на приключване на оценката или тази на приемане на проектопредложението за решение от страна на Комисията (около 15 седмици след датата на подаване на заявлението), или и двете дати.

4.3. Въпрос: Ако съкратен работник си намери нова работа, може ли все пак да бъде включен в мерки за обучение (и други мерки) за срока на изпълнение?

Отговор: Да. Съкратеният работник продължава да се смята за допустим бенефициер през целия срок на изпълнение дори след като си е намерил нова работа. В този смисъл работникът може да се възползва от възможности за обучение или да получи подкрепа за започване на нова стопанска дейност дори след като е започнал работа на пълно или непълно работно време.

Ако работникът изгуби новото си работно място, той все пак продължава да отговаря на условията за пълния набор от мерки, които се предлагат по време на срока на изпълнение.

4.4. Въпрос: В съответствие с член 6 работниците трябва да са съкратени (или трудовият им договор трябва да не е подновен след прекратяването), за да отговарят на условията за подпомагане по линия на ЕФПГ. Могат ли същите да получават обезщетения за безработица? Ще им попречат ли тези обезщетения да получават подпомагане по линия на ЕФПГ, докато са все още безработни?

Отговор: Стига бенефициерите да отговарят на условията на член 6 от Регламента за ЕФПГ, те имат право на подпомагане по линия на ЕФПГ. Макар и чрез самия ЕФПГ да не могат да се финансират обезщетения за безработица,

подпомагането по негова линия не представлява пречка държавата да изплаща такива обезщетения на работниците, които се ползват от подпомагане от ЕФПГ.

4.5. Въпрос: Може ли броят на работниците, участващи в мерките, да надхвърля броя на работниците в целевата група?

Отговор: Да. Таванът се задава съобразно броя на работниците, които отговарят на критериите.

Това означава, че броят на работниците, които всъщност участват в мерките, може да надхвърля този на работниците в целевата група (т.е. броя на работниците, които се е очаквало да участват първоначално). Броят на участващите в мерките работници обаче не може да надвишава този на работниците, които отговарят на критериите.

Общият размер на бюджета, заложен в решението за финансиране, не се променя дори ако броят на работниците, които действително участват в мерките, е по-голям от очакваното.

4.6. Въпрос: Могат ли безработни лица, които не са сред изброените в член 6 от Регламента за ЕФПГ, да се възползват от подпомагане по линия на ЕФПГ?

Отговор: Не. През периода 2014—2020 г. младежите, незаети с работа, учене или обучение (NEET), също можеха да получават подпомагане от ЕФПГ. Те вече не разполагат с тази възможност, тъй като са налице други, по-подходящи инструменти за подпомагането им, например Европейският социален фонд плюс (ЕСФ+).

5. ЗАЯВЛЕНИЯ: ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

5.1. Въпрос: Ако дадено заявление се отнася до няколко различни региона или области, всички те ли трябва да се описват или само най-засегнатите от съкращенията?

Отговор: Необходимо е държавата членка да представи анализ на очакваното въздействие на съкращенията, за да може Комисията да оцени дали предложените в заявлението мерки са реалистични, целенасочени и подходящи. Ето защо от кандидатстващата държава членка зависи да представи въздействието на съкращенията в съответната област, като опише най-относитимите характеристики в заявлението, по-специално начина, по който областта е засегната от съкращенията, както и алтернативните възможности за заетост, които са налице или предстои да бъдат създадени в регионите или областите.

5.2. Въпрос: Каква информация във връзка с препоръките, изложени в Рамката за качество на ЕС за предвиждане на промените и реструктуриране, се изисква съгласно член 8, параграф 7, буква в)?

Отговор: Кандидатстващите държави членки е необходимо да посочат как са приложени добрите практики (вж. дясната колона на таблицата по-долу): кратко описание на предприетите мерки (и съответните срокове) и участниците по тях. Кандидатстващите държави членки могат да посочат евентуални изисквания в своя правен мир, ако тези мерки са със задължителен характер.

Рамка за качество за предвиждане на промените и реструктуриране
 Обобщена информация за участниците и добрите практики

	ПРЕДВИЖДАНЕ НА ПРОМЕНИТЕ	УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЦЕСИТЕ НА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ
ПРЕДПРИЯТИЯ, ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ, СОЦИАЛНИ ПАРТНЬОРИ И СЕКТОРНИ ОРГАНИЗАЦИИ	Стратегически мониторинг на икономическата, бизнес- и пазарната среда Планиране на нови работни места и потребности от умения Многогодишен план за работни места и умения Гъвкавост, обучение и мерки за развитие на кариерата, насочени към отделните работници Насърчаване на вътрешната и външната мобилност Информирание, консултиране и колективно договаряне по горепозложените въпроси	Насърчаване постигането на вътрешен консенсус чрез съвместно диагностициране Разглеждане на всички възможни варианти преди обмисляне на съкращения Организиране на индивидуална и персонализирана подкрепа за съкратените работници и служители Информирание, консултиране и колективно договаряне по горепозложените въпроси Включване на външни участници
ОТДЕЛНИ РАБОТНИЦИ И СЛУЖИТЕЛИ	Повишават своя капацитет за събиране на информация, необходима за разбиране на ситуацията; Преразглеждат уменията си и актуализират своята кариерна насоченост; Подобрят своята пригодност за заетост и мобилност и предприемат преходи в професионалния живот, които са изпълними; Упражняват правото си на образование и обучение и поемат съответните задължения.	Търсене на информация относно стратегията на предприятието Разглеждане на възможните действия за избягване на съкращенията Оползотворяване на индивидуалната и персонализираната подкрепа
НАЦИОНАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ ОРГАНИ	Разработване на инструменти за прогнозиране и предвиждане на работни места и умения и обмен на информация за пазара на труда Укрепване на активните политики на пазара на труда, насърчаване на програми за квалификация и услуги за професионално ориентиране, оказване на финансова подкрепа Насърчаване на сътрудничеството между участниците и споделяне на рисковете Разработване на рамки, които благоприятстват преходите в професионалния живот Стратегически мониторинг на икономическата, бизнес- и пазарната среда Планиране на нови работни места и потребности от умения Многогодишен план за работни места и умения Гъвкавост, обучение и мерки за развитие на кариерата, насочени към отделните работници Насърчаване на вътрешната и външната мобилност Териториални споразумения за заетост и публично-частни партньорства	Събиране на данни за уволнения, мониторинг на въздействието, на реструктурирането, подпомагане на системи за ранно предупреждение Укрепване на публичните служби по заетостта, създаване на програми за преквалификация и пренасочване, насърчаване създаването на работни места Подкрепа на местните платформи за мобилност, мобилност чрез надбавки и подкрепа за групите, уязвими във финансово отношение Насърчаване на партньорствата и координиране на използването на структурните фондове Системи за ранно предупреждение, свикване на срещи на участниците за целите на съвместно диагностициране Мобилни звена за преориентиране, повишаване на привлекателността и създаване на работни места Подкрепа на мерките за обучение и мобилност

 Източник: [COM\(2013\) 882 final](#)
5.3. Въпрос: Каква информация във връзка с процедурите, които се спазват за консултация със социалните партньори, се изисква съгласно член 8, параграф 7, буква к)?

Отговор: Държавата членка трябва да потвърди, че са проведени консултации с бенефициерите от целевата група, с техните представители или със социалните партньори и да посочи датите на тези консултации и подробностите около тях. Преди всичко Комисията се интересува от консултациите относно пакета от мерки, който ще бъде съфинансиран по линия на ЕФПГ. Следва да се посочат и други заинтересовани страни, например местните и регионалните органи, и да се спомене начинът, по който те са участвали или ще участват.

Моля, имайте предвид, че това изискване е свързано с информацията, която трябва да се представи съгласно член 8, параграф 7, буква в).

5.4. Въпрос: Може ли предоставянето на персонализирани услуги, например обучение или професионално ориентиране, да бъде възлагано с договор на изпълнители и следователно държавата членка да използва част от съфинансирането по линия на ЕФПГ, за да заплаща на такива изпълнители?

Отговор: Да. Персонализираните услуги могат да се предоставят от изпълнители, специализирали се в областта, например институции за обучение. Изпълнителите следва да бъдат посочени в окончателния доклад. С цел да се запази одитна следа, избраният изпълнител трябва да съхранява заедно със своите фактури поименен списък на работниците, на които е предоставил услуги, в който фигурират датите, на които са предоставени тези услуги.

5.5. Въпрос: Кой анализира заявлението и предоставената документация, когато се кандидатства за финансиране по линия на ЕФПГ?

Отговор: Анализът се извършва от Европейската комисия. След това Комисията приема предложение за финансиране и го представя на бюджетния орган (Европейския парламент и Съвета), който може да одобри или да отхвърли предложението на Комисията.

5.6. Въпрос: Могат ли държавите членки да се свързват със служители на Комисията, за да обсъждат свои евентуални заявления или заявления на етапа на изготвяне?

Отговор: Да, Комисията насърчава държавите членки да се свързват с нейните служители преди или по време на етапа на изготвяне на заявленията си. Тези контакти са в интерес както на държавата членка, така и на Комисията, и спомагат за намаляване на времето за обработване и одобряване на заявленията.

Консултация и обмен на позиции относно осъществимостта на искането и първоначалните проекти на заявлението, проведени на ранен етап, могат да помогнат на държавата членка да изготви официално заявление, което да съдържа изискваните от Комисията елементи.

За контакти: EMPL-EGF@ec.europa.eu

5.7. Въпрос: Каква е ролята на лицата за контакт за ЕФПГ във всяка държава членка?

Отговор: Лицата за контакт за ЕФПГ са националните координатори на ЕФПГ в съответните им държави. Те са първите, с които следва да се свърже всяка заинтересована страна, която желае да отправи запитване относно случаи от обхвата на ЕФПГ, представени от съответната държава членка. [Когато заседават заедно, лицата за контакт представляват официално призната експертна група.](#) Тя заседава два пъти в годината и е създадена с цел да подпомага държавите членки при прилагането на Регламента за ЕФПГ.

6. ЗАЯВЛЕНИЯ: МЕРКИ

6.1. Въпрос: В регламента задават ли се мерки, които следва да бъдат част от съгласуван пакет от персонализирани услуги?

Отговор: Да. Макар кандидатстващите държави членки да са тези, които решават кои мерки ще бъдат част от пакета от персонализирани услуги, при разработването на пакетите от мерки трябва да се отчете един хоризонтален елемент.

Този хоризонтален елемент е разпространението на умения, необходими в цифровата индустриална епоха и в една икономика с ефективно използване на ресурсите. Посочената нужда от обучение и равнището му трябва да се адаптират спрямо квалификациите и уменията на бенефициерите. В този смисъл държавите членки са тези, които следва да преценят как да се осигури разпространението на тези умения.

6.2. Въпрос: От колко мерки се състои един пакет?

Отговор: Въпреки че в регламента не се посочва от колко мерки се състои един пакет, той не може да включва една-единствена мярка или услуга. Мерките представляват пакет, когато бенефициерът има възможност да избира от няколко услуги (поне две).

6.3. Въпрос: Какво означава изразът „дейности по сътрудничество“ в член 7, параграф 2, буква а)?

Отговор: Изразът „дейности по сътрудничество“ се отнася до учредяването на кооперации.

7. СРОКОВЕ И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

7.1. Въпрос: Допустими ли са разходи, направени преди началото на срока на изпълнение?

Отговор: Да. Разходите стават допустими от датата, на която държавата започне дейностите за изпълнение на ЕФПГ или започне да предоставя на засегнатите работници персонализираните услуги, описани и предвидени в бюджета на (бъдещото) заявление до Комисията, при условие че тези дати са посочени в заявлението. Следователно датата, от която разходите са допустими, може да бъде всяка дата, падаща се не по-рано от шест месеца преди референтния период, и на практика винаги се явява преди датата на влизане в сила на решението за финансово участие (решението за финансиране на Комисията).

При все това кандидатстващата държава членка поема риска във връзка с разходите до вземането на положително решение относно заявлението от бюджетния орган на ЕС (Европейския парламент и Съвета). При поискване от тяхна страна държавите членки ще бъдат информирани предварително за очакваната датата на вземане на решение.

7.2. Въпрос: Ограничен ли е периодът, през който може да се подпомага даден бенефициер — т.е. в Регламента за ЕФПГ предвиден ли е край на периода на допустимост?

Отговор: Да. Продължителността на периода за подпомагане от ЕФПГ е ограничена от регламента, в който се посочва, че средствата по линия на ЕФПГ трябва да се използват в рамките на 24 месеца, считано от датата на влизане в сила на решението за финансово участие (член 14, параграф 2).

Изпълнението на мерките може да продължи след края на периода от 24 месеца, но вече няма да е възможно те да бъдат съфинансирани по линия на ЕФПГ. Мерките, изпълнени в рамките на периода от 24 месеца, трябва да бъдат заплатени преди предаването на окончателния доклад на Комисията (7 месеца след края на срока на изпълнение).

По изключение, когато даден бенефициер посещава курс за образование или обучение с продължителност повече от две години, таксите (само) за този курс са допустими за съфинансиране от ЕФПГ до датата, на която трябва да бъде представен окончателният доклад по член 20, при условие че таксите са платени преди изтичане на срока за представяне на окончателния доклад. За повече информация относно тази разпоредба, моля, прочетете отговора на въпрос **7.5**.

В Регламента за ЕФПГ не се предвижда удължаване на крайния срок.

В регламента се посочват специални мерки с ограничен срок, т.е. разнообразните помощи и стимули, които също могат да бъдат част от съгласувания пакет от мерки, но които следва да не надхвърлят 35 % от общия размер на разходите за пакета. Изразът „с ограничен срок“ се отнася до факта, че мерките по член 7, параграф 2, буква б) зависят от активното участие в изпълнението на мерките по член 7, параграф 2, буква а) от пакета.

7.3. Въпрос: Кога започва и приключва срокът на изпълнение?

Отговор: В съответствие с член 14, параграф 2 от Регламента за ЕФПГ срокът на изпълнение може да започне да тече:

- на датата на влизане в сила на решението за финансово участие по линия на ЕФПГ (решението, взето от Европейския парламент и Съвета) или
- на по-ранен етап, т.е. на датите, посочени в заявлението, на които държавата членка започва да прави разходите, посочени в заявлението. Държавите членки могат да започнат да правят разходи дори преди подаването на заявлението и това е обичайната практика.

Всеки разход, направен преди избраната дата, е недопустим.

Важно е да се има предвид, че кандидатстваща държава членка поема риска във връзка с всички направени разходи до вземане на положително решение относно заявлението от бюджетния орган на ЕС (т.е. Европейския парламент и Съвета).

На практика продължителността на срока на изпълнение е различна: ако срокът започне да тече от датата на влизане в сила на решението за финансово участие, то неговата продължителност е точно 24 месеца; ако кандидатстващата държава членка започне да прави част от планираните разходи преди влизането в сила на решението за финансово участие, действителната продължителност на срока на

изпълнение може да бъде повече от 24 месеца (т.е. 24 месеца плюс периода от момента, в който започват разходите, до решението за финансово участие по линия на ЕФПГ).

7.4. Въпрос: Ако бенефициер получи финансова подкрепа по линия на ЕФПГ за започване на собствена стопанска дейност, може ли подкрепата да се използва след края на срока на изпълнение от 24 месеца?

Отговор: Финансовата подкрепа за самостоятелна заетост, започване на стопанска дейност и изкупуване на дружество от неговите служители не може да надхвърля 22 000 евро на човек. В своите заявления държавите членки посочват условията, на които бенефициерите трябва да отговорят, за да получат средствата (във всеки случай новата стопанска дейност трябва да започне преди края на срока на изпълнение). Когато финансовото участие е изплатено изцяло преди започването на стопанската дейност, бенефициерите могат да продължат да използват средствата след приключването на срока на изпълнение. Когато финансовата подкрепа се изплаща впоследствие, се прилага посоченото в отговора на въпрос **8.10**.

За целите на одита на ЕФПГ трябва да бъде документирано единствено действителното изплащане на средствата на крайните бенефициери. Националните одитори могат да се обърнат към бенефициера, за да установят дали той е използвал средствата в рамките на даден договорен срок и за целите, за които са предоставени.

7.5. Въпрос: Може ли финансирането по линия на ЕФПГ да бъде използвано след срока на изпълнение от 24 месеца, например за работници, които посещават курсове, продължаващи след този срок?

Отговор: Не, с едно изключение. Таксите за курсове за образование или обучение с продължителност повече от две години са допустими до датата, на която трябва да се представи окончателният доклад, при условие че тези такси са платени преди посочената дата. Тук не се включват всякакви други разходи, свързани с курсовете, като например за книги или транспорт. Освен това, ако датата на окончателния доклад попада в рамките на период на обучение, например семестър или учебен срок, и ако средствата за този период трябва да се изплатят напълно, само частта от таксата, която се отнася за периода преди датата на окончателния доклад, е допустима за финансиране на принципа *pro rata temporis*. Това се отнася за всички бенефициери, които посещават курсове за образование или обучение с продължителност от две или повече години, независимо от продължителността на курса, който бенефициерът вече е преминал, т.е. горното се прилага дори за онези, които току-що са започнали такъв курс.

8. БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

8.1. Въпрос: Могат ли Европейският парламент и Съветът да отхвърлят предложението на Комисията за финансиране по линия на ЕФПГ?

Отговор: Да. Европейският парламент и Съветът могат да приемат или да отхвърлят предложението на Комисията. На практика до момента е отхвърлено само едно заявление, предложено на бюджетния орган, но той е искал допълнителна информация относно повечето от тях.

8.2. Въпрос: Могат ли държавите членки да включват административни разходи в бюджета, представен в заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ?

Отговор: Да. В член 7, параграф 5 от Регламента за ЕФПГ се предвижда, че държавите членки могат да включват в предложения от тях бюджет както съгласувания пакет от персонализирани услуги, така и дейности за изпълнението на този пакет, т.е. дейности по подготовка, управление, информация и публичност, както и контрол и докладване.

По отношение на всички тези позиции се прилага един и същ процент на съфинансиране. Уместният процент за дейностите за изпълнение следва да бъде около 4 % от общия бюджет, което е в съответствие с [разпоредбите относно ЕСФ+](#). Малко по-висок процент може да е приемлив, ако е надлежно обоснован от страна на държавата членка. В заявлението трябва да се съдържат подробности относно предложените административни разходи. Тъй като както дейностите по комуникация, така и тези по контрол и одит, са задължителни при изпълнението на ЕФПГ, в заявлението би трябвало да се посочат подходящи суми за всяка от тези позиции или да фигурира разяснение, че тези разходи ще се поемат от държавния бюджет.

8.3. Въпрос: Ако в бюджета, определен в заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ, се предвиждат 4 % разходи за дейности за изпълнение, но до приключване на изпълнението действителните разходи са достигнали 7 % поради по-ниски от очакваните разходи за дейностите, окончателното плащане за дейностите за изпълнение ще бъде ли намалено на 4 %?

Отговор: Не. Разходите за изпълнението на ЕФПГ се залагат в съответното решение за изпълнение на Комисията. Допустимите разходи за изпълнение на пакета по линия на ЕФПГ, представени в окончателния доклад, ще бъдат приети, но увеличението на дела на административните разходи в обобщените окончателни отчети трябва да бъде надлежно обяснено и обосновано.

8.4. Въпрос: Дейностите по комуникация и тези по контрол и одит са задължителни при изпълнението на ЕФПГ. Какво ще се случи, ако изискванията относно дейностите по комуникация и тези по контрол и одит не са изпълнени в достатъчна степен или изобщо?

Отговор: Недостатъчното съответствие с изискванията относно дейностите по комуникация и тези по контрол и одит може да доведе до налагането на финансови корекции с единна ставка, по-конкретно в рамките на проверките на място, извършвани от службите за одит на Комисията.

8.5. Въпрос: От коя дата се смятат за допустими предвидените в бюджета разходи за дейности за изпълнение?

Отговор: Разходите за дейностите за изпълнение (например за подготвителна работа или събиране на данни) стават допустими от датата, на която държавата членка ги направи. Дори ако разходите са направени преди подаването на заявлението, от самото начало трябва да се събират подлежащи на одит доказателства. Най-ранната дата за тези разходи е датата, на която предстоящите съкращения са обявени за първи път (например чрез съобщение за медиите от страна на предприятието, в което ще се извършат съкращенията).

Датата, на която държавата членка прави за първи път такива административни разходи, трябва да бъде посочена в заявлението. Тази дата се посочва в предложението на Комисията и в решението за финансиране. Разходите, предшестващи тази дата, не са допустими.

8.6. Въпрос: Възможно ли е по линия на ЕФПГ да се осигури финансова подкрепа за дейностите на структура, представляваща съкратените работници?

Отговор: Да. Стига тези дейности да са пряко свързани с подпомагане на съкратените работници в рамките на конкретен случай в обхвата на ЕФПГ, те са допустими и дори се насърчават. Това подпомагане би могло също така да включва създаването на мониторингов комитет за координиране на изпълнението на мерките във връзка със случая в обхвата на ЕФПГ. Тези дейности могат да представляват мерки сами по себе си или да бъдат включени в раздел „Управление“ на финансовите разчети. Подробностите следва да бъдат описани в заявлението.

8.7. Въпрос: Може ли пакет от мерки по линия на ЕФПГ да включва пасивни мерки за социална закрила, осъществявани в полза на работниците, включени в заявлението?

Отговор: Не. Съгласно член 7, параграф 3 от Регламента за ЕФПГ по линия на фонда не могат да се съфинансират пасивни мерки за социална закрила. Последните включват обезщетения за безработица, които не са изрично свързани с активни мерки, както и пенсии за ранно пенсиониране.

В член 7, параграф 3 също така се посочва, че пакетът от мерки по линия на ЕФПГ може да включва специални мерки с ограничен срок, например помощи за търсене на работа, стимули за наемане на работа, предназначени за работодателите, помощи за мобилност, помощи за лица, които полагат грижи, и за отглеждане на дете или помощи за лица, участващи в дейности по учене през целия живот и обучение. Допустимостта на обезщетенията с ограничен срок зависи от участието на бенефициера в активни мерки през периода, за който се изплаща обезщетението.

В съответствие с член 7, параграф 2 обезщетенията и стимулите (т.е. всяко пряко плащане към бенефициера или работодателя, с изключение на това за започване на стопанската дейност, за което има отделен таван) не могат да надвишават 35 % от общия размер на разходите за съгласувания пакет от персонализирани услуги. Този процент се прилага също и за разходите, които се представят в окончателния доклад.

8.8. Въпрос: Разполагате ли с конкретни примери за пасивни мерки за социална закрила, които не са допустими за съфинансиране по линия на ЕФПГ?

Отговор: Недопустими пасивни мерки за социална закрила са тези, които се изпълняват в полза на работника независимо от това дали той/тя активно се подготвя за нова работа. Сред тях са мерките за запазване на доходите, получавани при безработица, и за подпомагане, независимо от участието на работника в съфинансирани по линия на ЕФПГ мерки, както и обезщетенията при ранно пенсиониране.

8.9. Въпрос: Възможно ли е да се използват финансови средства от пакета по ЕФПГ за съфинансиране на изготвянето на окончателния доклад, който се изисква по силата на член 20, параграф 1 от Регламента за ЕФПГ?

Отговор: Да. Всички административни разходи са допустими до датата на представяне на окончателния доклад. Поради тази причина в решението за финансиране за тези позиции е определен различен краен срок.

8.10. Въпрос: Трябва ли всички мерки, предприети в подкрепа на работниците, да бъдат изплатени напълно до приключването на срока на изпълнение?

Отговор: Самите дейности трябва да са осъществени в рамките на срока на изпълнение. Плащанията по неуредени сметки могат да се извършват и след приключването на цитирания срок, но преди срока за представяне на окончателния доклад (седем месеца след края на срока на изпълнение).

Когато финансовата подкрепа за самостоятелна заетост, за започване на стопанска дейност и за изкупуване на дружество от служителите се изплаща впоследствие, т.е. когато плащането представлява възстановяване на направени разходи за започване на стопанска дейност в рамките на срока на изпълнение, финансовата подкрепа може да се изплати до седем месеца след края на срока на изпълнение, както се обяснява в предходния абзац. Когато финансовата подкрепа се изплаща изцяло преди започването на стопанската дейност, допустимата сума трябва да се изплати на бенефициера преди края на срока на изпълнение.

Разходите, явяващи се след края на срока на изпълнение, не могат да бъдат съфинансирани по линия на ЕФПГ. Изключение правят курсовете за образование или обучение с продължителност от две или повече години, чиито такси (но не и допълнителните разходи) също са допустими преди датата, на която следва да се предаде окончателният доклад. За повече информация по този въпрос вж. отговора на въпрос **7.5**.

8.11. Въпрос: Могат ли държавите членки да включват микрокредити за започване на стопанска дейност в персонализираните пакети?

Отговор: Финансирането във връзка с микрокредити е допустимо, но на практика е ограничено. Примерите за това включват плащанията на лихвите по микрокредитите, начислени за срока на изпълнение на мерките по линия на ЕФПГ, таксите за консултации или разноските за правни услуги, разходите за финансово-икономически план и т.н. Предвид факта, че всички разходи трябва да се поемат в хода на срока на изпълнение (т.е. кредитът трябва бъде предоставен и върнат преди края на този срок), така заложените периоди не са подходящи за кредити. За целите на започването на стопанска дейност или придобиването на предприятия, по линия на ЕФПГ се предоставя възможност за отпускане на безвъзмездни финансови средства.

8.12. Въпрос: Могат ли работници, ползващи се от микрокредити — част от персонализирания пакет по ЕФПГ, да получават финансиране и чрез друга схема на ЕС за микрокредитиране?

Отговор: С цел да се предотврати всякакъв риск от двойно финансиране посредством финансовите инструменти на ЕС (член 9, параграф 5 от Регламента за ЕФПГ), чрез микрокредитите, предназначени за инициативи за новосъздадени

предприятия (започване на стопанска дейност), които получават (съ)финансиране от два източника на ЕС, трябва да се оказва подкрепа за напълно отделни аспекти на новосъздаденото предприятие. Всеки случай е различен. Настоятелно се препоръчва държавите членки да търсят съвети от Комисията, преди да включват в бюджета използване на микрокредити от повече от един финансов инструмент на ЕС.

8.13. Въпрос: Възможно ли е в заявлението си за подпомагане по линия на ЕФПГ държавата членка да раздели мерките, които предвижда да се финансират изцяло с национални средства, и тези — изцяло по линия на ЕФПГ?

Отговор: Не. Държавите членки трябва да представят интегриран пакет от мерки за подпомагане по линия на ЕФПГ и да поискат съфинансиране от ЕФПГ за целия пакет. Всички мерки, които се предвижда да се финансират изцяло с национални средства, следва да бъдат описани, но не и включени в пакета, представен за подпомагане по линия на ЕФПГ.

8.14. Въпрос: Възможно ли е в заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ да се предвиди частно съфинансиране?

Отговор: Да. В Регламента за ЕФПГ не се конкретизират елементите на финансовото участие на държавата членка. При все това частните средства, точно като държавните, не могат да включват разходи, които са задължителни съгласно националното законодателство или колективен трудов договор. Освен това частното съфинансиране подлежи на същите изисквания за одит и контрол във връзка с ЕФПГ като държавното съфинансиране. Държавата членка продължава да носи отговорност за националното съфинансиране независимо от неговите източници.

8.15. Въпрос: Възможно ли е държавите членки да преразпределят суми по бюджетни позиции в хода на изпълнението?

Отговор: Да, държавите членки разполагат с гъвкавост и могат да преразпределят суми по различните бюджетни позиции в пакета, определени в решението за финансиране, при условие че не се надвишава общият бюджет, заложен в решението за финансиране.

Когато дадено преразпределение включва увеличение от над 20 % за една или повече бюджетни позиции (както са определени в приложението към решението за финансиране), съответната държава членка е длъжна да уведоми Комисията предварително и да даде обяснения. Това важи за всяко преразпределение.

Преразпределението може да се осъществи в рамките на съгласувания пакет от персонализирани услуги, в рамките на дейностите за изпълнение (като подготовка, управление, контрол и т.н.) и дори между тези две общи категории, при условие че преразпределението е в съответствие с принципите на добро финансово управление и на пропорционалност, а също и с разпоредбите на регламента. За допълнителна информация, моля, прочетете също отговорите на въпроси **8.2.** и **8.5.**

Държавите членки също така трябва да включат ясни обяснения на преразпределенията, извършени по време на срока на изпълнение, в своите окончателни доклади.

8.16. Въпрос: Могат ли в бюджета да се въведат нови мерки в хода на изпълнението?

Отговор: В член 17, параграф 4 от регламента се предвижда, че по време на изпълнението държавата членка може да представи на Комисията предложение за изменение на мерките, изброени в член 7, параграф 2, букви а) и б), като добави други допустими мерки, при условие че тези изменения са надлежно обосновани и общият бюджет не надхвърля размера на отпуснатото финансово участие. Комисията ще извърши оценка на предложените изменения и ако е съгласна, ще приеме изменение на решението за финансиране и ще уведоми държавата членка за това.

8.17. Въпрос: Какво ще се случи, ако на етапа на окончателния доклад дадена държава членка не е изразходвала сумата, която е посочила в заявлението си, по пакета от мерки?

Отговор: В съответствие с член 24, параграф 1 от регламента от държавата членка ще бъде поискано да възстанови неизразходваната част от отпуснатото предварително финансиране, посочена в отчета, оправдаващ разходите, представен от държавата членка заедно с нейния окончателен доклад.

8.18. Въпрос: Възможно ли е финансовото участие по линия на ЕФПГ да бъде отменено изцяло или частично?

Отговор: Ако след приключване на необходимите проверки Комисията заключи, че дадена държава членка не е изпълнила задълженията, посочени в решението за финансиране, или не изпълнява задълженията си по член 23, Комисията приканва съответната държава членка да представи своите коментари. Ако не бъде постигнато споразумение, Комисията приема решение за финансиране с адресат държавата членка, в което излага изчисленията си и изисква от държавата членка да възстанови сумата на финансовото участие изцяло или частично.

8.19. Въпрос: Оборудването, използвано като средство за обучение, например преносими компютри, видео проектори или камери, допустимо ли е за съфинансиране по линия на ЕФПГ?

Отговор: Единствено разходите за амортизация, направени в хода на изпълнението на дейности по даден случай в обхвата на ЕФПГ, са допустими за съфинансиране по линия на фонда.

Оборудването, използвано като средство за обучение по една или повече мерки, съфинансирани по линия на ЕФПГ, например преносими компютри, видео проектори или камери, може да се смята за пряко свързано с изпълнението на съответните мерки. При условие че за въпросното оборудване се правят амортизационни отчисления в съответствие с националните данъчни и счетоводни правила, частта от разходите за амортизация на оборудването, съответстваща на продължителността на използването му във връзка с ЕФПГ, може да бъде съфинансирана по линия на ЕФПГ. Одитните следи трябва да са ясни и надлежно документирани.

Например: Покупната цена на дадено оборудване, използвано като средство за обучение, е 800 евро, а периодът на амортизация на това оборудване според националните правила е четири години (т.е. месечна амортизация: 800 евро / 48 месеца = 16,7 евро). В случай че средството за обучение се използва при

една или повече мерки за обучение по ЕФПГ в продължение на 20 месеца, то 16,7 евро x 20 месеца = общо 334 евро могат да бъдат финансирани по линия на ЕФПГ.

8.20. Въпрос: Биха ли могли да се включат средните разходи за образование на глава от населението, ако в кандидатстващата държава членка обучението е „безплатно“?

Отговор: Когато бенефициер на средства по линия на ЕФПГ се обучава в системата на висшето образование, е възможно съответната такса за обучение да се съфинансира от фонда независимо дали таксата покрива изцяло или частично разходите за образование. Ако обучението се предоставя безплатно, то няма такси за обучение, които да се съфинансират.

8.21. Въпрос: Допустими ли са за съфинансиране от ЕФПГ мерки, изпълнявани извън ЕС или извън държавата членка, кандидатствала за подпомагане по линия на фонда?

Отговор: Мерките се изпълняват максимално близо до допустимите бенефициери с цел да се улеснят както участието им в мерките, така и управлението и контролът на последните. Въпреки това дадена държава членка може да избере да изпълнява мерки в друга държава членка или държава извън ЕС, тъй като в регламента не се предвижда ограничение на мястото на осъществяване на мерките.

Управляващият орган трябва да прецени доколко изпълнението на мерки извън територия на държавата е целесъобразно, като отчита и допълнителната тежест, свързана с управлението и контрола на мерките.

8.22. Въпрос: Допустими ли са за съфинансиране по линия на ЕФПГ мерки, целящи реинтеграцията на работни места в друга държава членка или в държава извън ЕС?

Отговор: Мерките следва да отразяват очакваните нужди на местния, регионалния или националния пазар на труда. Въпреки това, когато е уместно, е възможно да се подкрепи мобилността на съкратените работници с цел те да бъдат подпомогнати при намирането на нови работни места в чужбина.

8.23. Въпрос: Възможно ли е бенефициер, който получава финансово подпомагане за започване на стопанска дейност, да се възползва и от финансово подпомагане по линия на ЕФПГ за същата цел?

Отговор: С цел да се избегне двойното финансиране едни и същи разходи не могат да се финансират от различни източници. Например нека приемем, че даден бенефициер получава финансова подкрепа за нова стопанска дейност от национална или регионална програма, както и средства по линия на ЕФПГ за започване на стопанска дейност в размер на 20 000 евро. Подкрепата от националната програма се използва за покриване на разходите, отнасящи се до формалната страна на започването на дейността, например разходите по вписване на предприятието, хонорарите на юридическите консултанти/адвоката и т.н.

От друга страна, средствата по линия на ЕФПГ се използват за закупуване на оборудване или стоки и т.н.

Необходимо е бенефициерът да осигури ясна одитна следа, от която да е видно как са ползвани отделните суми.

Сумите, които бенефициерът получава от други национални източници, не могат да се отчетат като национално участие в отчета за разходите, изискван във връзка с ЕФПГ.

8.24. Въпрос: Когато бенефициер получава финансова подкрепа за започване на стопанска дейност от различни източници, възможно ли е общата получена сума да надхвърля тавана, установен в Регламента за ЕФПГ, а именно 22 000 евро?

Отговор: Таванът от 22 000 евро, установен в Регламента за ЕФПГ във връзка с инвестициите за самостоятелна заетост, се прилага единствено по отношение на размера на съфинансирането по линия на ЕФПГ.

8.25. Може ли в случаите в обхвата на ЕФПГ да се използват опростени варианти за разходите?

Отговор: В Регламента за ЕФПГ не се споменава изрично използването на опростени варианти за разходите (ОВР). Формулировката на член 17, параграф 3 от Регламента за ЕФПГ обаче е доста широка и неограничаваща и тази разпоредба може да се тълкува като позволяваща използването на ОВР, ако това използване е ясно посочено в решението за финансово участие.

Въпреки че ОВР, който вече са приети за други фондове, например ЕСФ/ЕСФ+, не могат да се прилагат автоматично за случаите в обхвата на ЕФПГ, е възможно ставките за тези ОВР да се използват за ЕФПГ, ако са описани в заявлението, което би позволило включването им в предложението за решение за финансово участие по ЕФПГ и свързаното с него решение за финансиране.

8.26. Може ли в контекста на ЕФПГ да се прилагат регламенти като Регламент (ЕС) 2021/702 относно определянето на стандартни таблици на единичните разходи и еднократни суми за възстановяването на разходи от Комисията на държавите членки?

Обхватът на такива актове е ограничен до операциите по конкретния фонд, за който се отнася съответният акт, така че ставките евентуално биха могли да се използват за други фондове, но това използване трябва да е разрешено съгласно приложимите финансови правила, т.е. в случая Регламента за ЕФПГ (вж. често задаван въпрос 8.25).

8.27. Ако използването на ОВР не е било предвидено при подаването на заявлението, възможно ли е то да се избере впоследствие, както е възможно да се добавят нови мерки на по-късен етап?

Не. Ако евентуалното използване на ОВР не е било обявено на етапа на подаване на заявлението, не е възможно то да се избере впоследствие. Подробните условия за финансирането от ЕФПГ се определят от Комисията в решението за финансово участие (член 17, параграф 3). Това решение може да бъде изменено само за да се добавят допълнителни мерки съгласно член 17, параграф 4.

9. ПРОЦЕДУРИ И СРОКОВЕ

9.1. Въпрос: Как се подава заявление за съфинансиране по линия на ЕФПГ?

Отговор: Заявленията за подпомагане по линия на ЕФПГ следва да се подават посредством [системата SFC2021](#), където е поместен електронен формуляр на заявлението. Моля, консултирайте се с лицето за контакт за ЕФПГ във Вашата държава членка, за да проверите кой е упълномощен да попълва и валидира този формуляр с оглед представянето му пред Комисията.

9.2. Въпрос: Има ли краен срок за подаване на заявление?

Отговор: Крайната дата за подаване на заявления („крайният срок“) се изчислява по следния начин (член 8, параграф 1 от Регламента за ЕФПГ):

- референтен период от 4 или 6 месеца
- плюс 12 седмици за изготвяне на заявлението.

Заявления, подадени след тази дата, не са допустими.

9.3. Въпрос: Как точно следва да се изчисляват различните периоди от време, т.е. месеците и седмиците, посочени в Регламента за ЕФПГ, например референтният период, дванадесетте седмици до представянето на заявлението, края на етапа на изпълнение на дейностите по ЕФПГ или датата за представяне на окончателния доклад?

Отговор: **12-седмичният** период за изготвяне и подаване на заявлението (член 8, параграф 1 от Регламента за ЕФПГ) започва да тече в последния ден от референтния период от 4 или 6 месеца и завършва 12 седмици по-късно в същия ден от седмицата. Например, ако последният ден от референтния период е **сряда** (6.10.2021 г.), последният ден за подаване на заявлението е **сряда** (29.12.2021 г.).

Референтният период от **4 или 6 месеца** (член 4, параграф 2 от Регламента за ЕФПГ) се изчислява от дата до дата — например: от **6.6.2021 г.** до **6.10.2021 г.** Изключение е налице, когато същата дата не настъпва през съответния месец, например: от **31.10.2021 г.** до **28.2.2022 г.** (вместо 31.2).

Срокът на изпълнение от **24 месеца**, считано от датата на влизане в сила на решението за финансиране (член 14, параграф 2 от Регламента за ЕФПГ), се изчислява от дата до дата — например: от датата на решението за финансиране — **16.12.2021 г.**, до последния ден от срока на изпълнение — **16.12.2023 г.**

Същото важи за **7-месечния срок** (член 20, параграф 1 от Регламента за ЕФПГ), в рамките на който държавите членки трябва да представят своите окончателни доклади за изпълнението. Например, ако последният ден от срока на изпълнение е **16.12.2023 г.**, това означава, че последният ден за представяне на доклада е **16.7.2024 г.**

Изключение е налице, ако датата за предаване на доклада се пада в събота или неделя или на официален празник. В такъв случай тя се премества на първия възможен работен ден.

Гореописаният подход за изчисляване на месеците и седмиците се основава на [Регламент \(ЕИО, Евратом\) № 1182/71](#) на Съвета от 3 юни 1971 г.

9.4. Въпрос: Може ли държава членка да предостави допълнителна информация, след като е подала заявление за подпомагане по линия на ЕФПГ?

Отговор: Да. В повечето случаи това ще бъде необходимо. След като заявлението бъде подадено, Комисията разполага с десет работни дни², през които да задава допълнителни въпроси във връзка с всякакви моменти, които не са достатъчно добре изяснени в заявлението (член 8, параграф 4 от Регламента за ЕФПГ). Държавата членка разполага с 15 работни дни, за да представи отговори (член 8, параграф 5). След изтичането на този срок Комисията извършва оценка на заявлението въз основа на получената информация.

Крайният срок от 15 работни дни за отговор от страна на държавата членка може да бъде удължен с още 10 работни дни (член 8, параграф 5 от Регламента за ЕФПГ), ако държавата членка отправи искане до Комисията, в което излага причините, поради които е необходимо допълнително време.

9.5. Въпрос: Колко време минава от подаването на заявлението за подпомагане по линия на ЕФПГ до влизането в сила на решението за финансиране?

Отговор: Обичайните срокове са следните:

Преди кандидатстване

- 4 или 6 месеца референтен период, в който държавата членка да извърши преброяване на съкращенията;
- 12 седмици, в които държавата членка да изготви и подаде заявление.

След кандидатстване

- 10 работни дни, в които Комисията да изиска всякаква допълнителна информация;
- 15 работни дни, в които държавата членка да предостави допълнителната информация;
- 50 работни дни, в които Комисията да изготви и приеме предложение за решение.

В редки случаи тези срокове могат да бъдат удължавани:

² Официални празници, съблюдавани от Европейската комисия през [2024 г.](#) и [2025 г.](#)

- Ако е необходим превод на заявлението, срокът ще започне да тече едва след изготвянето на превода.
- Ако държавата членка изпитва трудности при предоставянето на отговори на въпросите на Комисията в рамките на срока от 15 работни дни, за които надлежно се е обосновавала, тя може да поиска още 10 работни дни за изпълнение на искането.
- Ако по изключение Комисията не е в състояние да извърши оценката си в рамките на 50 работни дни, тя е длъжна да уведоми съответната държава членка, да обясни причините за забавянето и да определи нова дата за приключване на оценката. Новата дата трябва да бъде не по-късно от 20 работни дни след първоначалния краен срок.
- Ако средствата през дадена година са недостатъчни (т.е. ако бюджетните кредити за поети задължения по линия на ЕФПГ не са достатъчни за покриване на размера на подпомагането съгласно предложението на Комисията), приемането на предложението може да се отложи до предоставянето на бюджетни кредити за поети задължения през следващата година.

Комисията извършва оценка на заявленията и предлага на бюджетния орган (Европейския парламент и Съвета) решение за мобилизиране на средства по линия на ЕФПГ. Бюджетният орган разполага с 6 седмици, за да одобри или да отхвърли съответното финансиране.

Когато бюджетният орган уведоми Комисията, че е одобрил мобилизирането на средства по линия на ЕФПГ, решението за финансиране влиза в сила и Комисията изплаща на държавата членка пълния размер на финансовото участие под формата на еднократно плащане за предварително финансиране. Това обикновено се осъществява в срок от 15 работни дни.

Целият процес (от подаването на заявлението до плащането) отнема около 24 седмици.

Срокове

9.6. Въпрос: По какъв начин бива уведомявана държавата членка за сроковете и задълженията, които трябва да спазва след одобрението на нейното заявление?

Отговор: Решението на Комисията за отпускане на финансиране на държавата членка (решението за финансиране) се изпраща на постоянния представител към Европейския съюз на държавата членка. В решението за финансиране се съдържат всички срокове във връзка с изпълнението, отчитането и оценката, както и прогнозният бюджет за планираните мерки и прогнозният брой на участниците.

От изключително значение е държавата членка да спазва всички условия, определени в регламента и посочени в решението за финансиране. Държавата членка следва да подложи решението за финансиране на много внимателен прочит и в случай на грешки в него да се свърже незабавно с Комисията с оглед на тяхното отстраняване.

Комисията ще съобщи датата на влизане в сила на решението на по-късен етап.

9.7. Въпрос: Каква е процедурата за определяне на експерти, с които Комисията е длъжна да се консултира преди приемането на делегиран акт?

Отговор: В [Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество](#) се посочва, че държавите членки решават какви експерти да участват от тяхно име, но не се залага конкретна процедура за назначаването на тези експерти. Следователно всяка държава членка следва сама да прецени как да се определят експертите.

9.8. Въпрос: Съставът на комитета, установен в съответствие с член 26 от Регламента за ЕФПГ, същият ли е като състава на групата от експерти, с които Комисията е длъжна да се консултира преди приемането на делегиран акт?

Отговор: Комитетът, който трябва да подпомага Комисията (член 26), е съставен от представители на държавите членки и се председателства от представител на

Комисията. Всяка държава членка следва сама да прецени как да се определят излъчените от нея членове на комитета.

Дадена държава членка може да избере да я представляват различни лица или едно и също лице, което има качеството на член на комитета по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011, на експерт, с когото Комисията е длъжна да се консултира преди приемането на делегиран акт, и на лице за контакт за ЕФПГ.

10. ИНФОРМИРАНЕ И ПУБЛИЧНОСТ

10.1. Въпрос: Какви комуникационни дейности се очакват от държавите членки?

Отговор: В член 12, параграф 1 от Регламента за ЕФПГ се определя кой следва да бъде информиран за финансирането от Съюза и се посочва, че съответната държава членка трябва да предоставя информация относно ЕФПГ и мерките, съфинансирани по линия на фонда, като гарантира видимостта на средствата от ЕФПГ и подчертава ролята им. Държавата членка сама избира подходящите комуникационни дейности в съответствие с националните особености.

Създаването на уебсайт е добър пример за комуникационна дейност, тъй като то съчетава в един инструмент цялата информация, предназначена за съответните работници, социалните партньори, медиите и широката общественост. Информиранието на бенефициерите относно съфинансирането от ЕС по време на общи или двустранни информационни срещи също е практика, която се насърчава, и представлява добра възможност да се оповести, че в края на срока на изпълнение ще започне проучване сред бенефициерите. Комисията също така насърчава използването на социалните мрежи, разпространението на материали (плакати, видеоклипове, брошури и т.н.) и материали за пресата.

Материалите за комуникация и видимост, разработвани във връзка с ЕФПГ по принцип и във връзка с конкретни случаи в обхвата на фонда, следва да не носят лицензионни възнаграждения, а на Съюза следва да се предостави неизключителен и неотменим лиценз за тяхното ползване. При поискване тези материали се предоставят на институциите, органите или агенциите на Съюза.

Държавата членка може да реши да организира конференция, например към края на срока на изпълнение на дейностите, съфинансирани от ЕФПГ, за да повиши осведомеността относно ЕФПГ и относно резултатите от мерките. Обхватът на конференцията може да е различен (от местен до международен), но при всички положения събитието следва да доведе до отразяване в медиите.

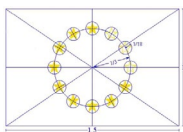
Разходите за информационни дейности и рекламни материали могат да се покрият от бюджета, съфинансиран от ЕФПГ, когато са включени в административните разходи. В отговорите на въпроси **8.2.** и **8.5.** е предоставена допълнителна информация относно съответния бюджет.

Вж. отговора на въпрос **8.4.** във връзка с последиците от недостатъчното съответствие с изискванията относно дейностите по комуникация.

10.2. Въпрос: Достатъчно ли е да се съобщи за подпомагането от ЕФПГ само на мястото на изпълнение на мерките, финансирани по линия на ЕФПГ?

Отговор: Не. Поставянето на табела със знамето на Европейския съюз и текст „Съфинансирано от ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ“³, в случай че всички работници са на едно и също място, е от съществено значение, но се очаква да се направи повече в зависимост от обстоятелствата. Работниците следва по възможност да се уведомят индивидуално. На всички информационни материали — литература, брошури и плакати — следва да фигурират знамето на Европейския съюз и посоченият по-горе текст. Важно е подпомагането по линия на ЕФПГ да бъде упоменато на съответния уебсайт. Органите на държавата членка следва да поддържат контакт с пресата, да осигурят отразяване по телевизията, да организират срещи със социалните партньори, конференция и т.н. В бюджета, предложен за подобни дейности, тези нужди следва да бъдат взети предвид. При посещения в рамките на одити ще бъде проверено дали подпомагането по линия на ЕФПГ е разгласено надлежно.

- ³ Единствено знамето на Европейския съюз може да се ползва, за да се подчертае ролята на подпомагането от Съюза.

Знамето на Европейския съюз се поставя на видно място на всички комуникационни материали (например печатни материали или цифрови продукти, уебсайтове и техните мобилни версии), свързани с изпълнението на дейностите по даден случай и насочени към широката общественост или към участниците.

Текстът „Съфинансирано от ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ“ винаги се изписва в неговата цялост и се поставя до знамето. Текстът не може да се изменя или да се включва в други графични елементи или текстове.

За текста може да се ползва единствено някой от следните шрифтове: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana или Ubuntu. Курсив, подчертаване или ефекти на шрифта не се използват.

Не се допуска никакво припокриване на текст със знамето на Европейския съюз. Използваният размер на шрифта трябва да е пропорционален на размера на знамето. Цветът на шрифта трябва да бъде рефлексносин, черен или бял в зависимост от фона.

Не се допускат промени по знамето на Европейския съюз или включването му в друг графичен елемент или текст. Ако в допълнение се поставят други знаци, техният размер не може да бъде по-голям от този на знамето.

Моля, направете справка с [Насоките за правилното използване на емблемата \(флага\) на ЕС по програми на ЕС](#).

Тези два визуални елемента ([флаг + указание за финансирането](#)) могат да се свалят [оттук](#).

10.3. Въпрос: Възможно ли е да се извърши оценка (проучване на въздействието на финансираните мерки) със средства по линия на ЕФПГ в съответствие с член 7, параграф 5?

Отговор: Да, това е възможно и се приветства от Комисията. Необходимо е в заявлението да се посочи бюджет за проучването, а резултатите трябва да се включат в окончателния доклад, който се изпраща на Комисията.

10.4. Въпрос: В съответствие с член 7, параграф 5 дейности по управление и контрол могат да се финансират от пакета по линия на ЕФПГ. Можете ли да дадете конкретни примери за такива мерки?

Отговор: Управлението се състои в изпълнение на програмата, цялостен надзор, задаване на насоки, гарантиране на достигането на средствата до правилните хора и на изпълнението на мерките. Управлението се извършва от структури, започващи с министерството и приключващи с органите, които извършват дейностите.

Контролът се състои в проверка на това дали системата за управление работи правилно, включително установяване на всички необходими одитни процедури и провеждане на изискваните одитни дейности, като отново се започва от централното равнище и се стига до органите, които извършват дейностите.

11. УПРАВЛЕНИЕ, ОДИТ И ОЦЕНКА

11.1. Въпрос: Следва ли системата за управление и контрол на ЕФПГ да е същата като използваната за структурните фондове?

Отговор: Макар държавите членки сами да решават как да управляват ЕФПГ, за тях може да е удобно да ползват управляващите органи на структурните фондове по няколко причини:

- (1) Дадена държава членка може да не кандидатства често за помощ по линия на ЕФПГ. Поради това може да не е необходимо да се създава отделна структура.
- (2) Предвид факта, че държавата членка трябва да гарантира допълняемост между ЕСФ+ и ЕФПГ, може да е от полза управляващият орган на ЕСФ+ да отговаря и за ЕФПГ или да съществува тясна връзка между органите, управляващи двата фонда.
- (3) Ако системата за управление и контрол е обща, резултатите от одита на системите на ЕСФ+ могат да се използват също и за целите на ЕФПГ.

Дори ако се използва системата за ЕСФ+, би било уместно тя да се адаптира към (много по-простите) нужди на ЕФПГ. Независимо каква система реши да използва държавата членка, тази система трябва да бъде описана в заявлението на държавата за подпомагане по линия на ЕФПГ.

11.2. Въпрос: Могат ли държавите членки да използват система за одит, различна от тази, установена за ЕСФ+, за ЕФПГ?

Отговор: Да. Държавите членки трябва да гарантират, че техните одитни процедури са подходящи и прозрачни. Комисията може да предложи насоки при поискване.

11.3. Въпрос: Каква е целта на проучването сред бенефициерите по член 22, параграф 4?

Отговор: Проучването сред бенефициерите има за цел да се съберат данни за възприеманата промяна в пригодността за заетост на бенефициерите или — за тези, които вече са намерили работа — относно качеството на намерената заетост, като например промените в работното време, вида на трудовия договор (на пълно или непълно работно време; срочен или безсрочен), нивото на отговорност или промяната на равнището на заплатата в сравнение с предишната заетост и сектора.

Проучванията сред бенефициерите ще спомогнат за по-ясното разбиране на добавената стойност в резултат от интервенциите по линия на ЕФПГ и следователно ще представляват ключов инструмент за по-нататъшното развитие на фонда.

Информацията се представя с разбивка по пол, възрастова група, образователно равнище и ниво на професионален опит.

11.4. Въпрос: Каква е ролята на държавите членки във връзка с проучването сред бенефициерите?

Отговор: Проучването сред бенефициерите се провежда през шестия месец след приключване на срока на изпълнение на дейностите по всеки случай с цел да се съберат данни и да се улеснят бъдещите оценки. Проучването следва да бъде достъпно за участниците в продължение на поне 4 седмици.

Държавите членки насърчават бенефициерите да се включат в проучването, като изпращат покана за участие и поне едно напомняне. Когато държавите членки уведомяват бенефициери, че имат възможност да се възползват от подпомагане по линия на ЕФПГ, те следва да им съобщават и че след края на срока на изпълнение ще се проведе проучване. Държавите членки са длъжни да отчетат пред Комисията положените усилия за осъществяване на контакт с бенефициерите.

За да осигури съпоставимост между случаите, Комисията разработва образеца за проучването сред бенефициерите в тясно сътрудничество с държавите членки и осигурява превод на всички езици на ЕС. Комисията също така посочва по какъв начин и кога ще се проведе проучването.

11.5. Въпрос: Каква е ролята на държавите членки във връзка с оценката на ЕФПГ?

Отговор: В Регламента за ЕФПГ се предвиждат междинна оценка до 30 юни 2025 г. и последваща оценка до 31 декември 2029 г. И двете оценки трябва да включват приложими статистически данни относно финансовите участия с разбивка по сектори и държави членки. Освен това Комисията ще събира и анализира данните по показателите, които държавите членки трябва да

предоставят заедно с окончателните доклади, и резултатите от проучванията сред бенефициерите, като след това ще ги използва за целите на оценките.

Оценките се извършват от Комисията с помощта на външни експерти и в тясно сътрудничество с държавите членки. Качеството на окончателните доклади има пряко отражение върху заключенията на експертите.

От държавите членки се иска да представят на оценяващите списъците на работниците, подпомогнати по линия на ЕФПГ, изготвени в края на 24-месечния срок на изпълнение, така че да може да се осъществи връзка с тези работници. Възможно е от държавите членки да се поиска допълнителна относима информация и техни представители да бъдат приканени да вземат участие в технически срещи, организирани от Комисията.

11.6. Въпрос: Какво означава „допълняемост“?

Отговор: Допълняемостта може да се тълкува като „избягване на двойното финансиране“ и като „счетаване на наличните ресурси“.

С цел да се избегне двойното финансиране една и съща мярка не може да се финансира по линия два или повече фонда на ЕС. С оглед на това разходите по линия на ЕФПГ трябва да бъдат отделно разграничени в информационната система на държавата членка.

Въпреки това съществува възможност един пакет от мерки да се финансира посредством няколко вида ресурси, т.е. възможно е някои от мерките в пакета да се съфинансират по линия на ЕСФ+, а други да се финансират единствено с национални средства или да се съфинансират по линия на ЕФПГ.

В заявлението трябва да се опише пакетът от мерки, които ще се предлагат на съкратените работници, и да се посочат източниците на (съ)финансиране според случая.

Освен това, в съответствие с Рамката за качество на ЕС за предвиждане на промените и реструктуриране, по силата на член 20, параграф 1, буква а) от Регламента за ЕФПГ се изисква, когато е възможно, да се посочва допълняемостта на мерките по ЕФПГ с тези, финансирани от други програми на Съюза или национални програми.

12. ОТЧЕТНОСТ И ПРИКЛЮЧВАНЕ

12.1. Въпрос: Кога трябва окончателният доклад да се изпрати на Комисията?

Отговор: Окончателният доклад (член 20 от Регламента за ЕФПГ) трябва да се изпрати на Комисията най-късно седем месеца след края на периода на изпълнение. Крайният срок за представяне на окончателния доклад се посочва в решението за финансиране на Комисията.

Ако държавите членки изберат да приключат пакета от персонализирани мерки преди края на 24-месечния период от датата на подаване на заявлението, това не променя датата за предаване на окончателния доклад.

12.2. Въпрос: Каква информация трябва да се включи в окончателния доклад и какви са официалните изисквания?

Отговор: В член 20 от Регламента за ЕФПГ се предвижда, че в окончателния доклад следва да се представи подробна информация относно усвояването на финансовото участие. В окончателния доклад трябва да се съдържат всички елементи, изброени в член 20, както и одитното становище по член 23, параграф 3. Докладът трябва да бъде одобрен от длъжностно лице, оправомощено да изпраща такива доклади от името на държавата членка. Това би могло да бъде длъжностното лице, което първоначално е подало заявлението, или друго длъжностно лице, определено от органите на държавата членка.

Окончателният доклад следва да бъде представен посредством [системата SFC2021](#) най-късно до датата, установена в Регламента за ЕФПГ и посочена в решението за финансиране на мерките във връзка със случая.

12.3. Въпрос: Какви са правилата за отчета, оправдаващ разходите, финансирани по линия на ЕФПГ (член 20, параграф 1, буква д)?

Отговор: Както се предвижда в член 20, параграф 1, буква д) от Регламента за ЕФПГ, отчетът, оправдаващ разходите, представлява неразделна част от окончателния доклад. Държавите членки следва да използват образеца, предоставен в [системата SFC2021](#) като част от формуляра за окончателния доклад.

Като валидира отчета, определеният орган удостоверява, че операциите са изпълнени в съответствие с приложимите европейски и национални правила, с разпоредбите на Регламента за ЕФПГ и с решението за финансиране по линия на ЕФПГ. Освен това органът удостоверява, че всички операции, свързани с участието на ЕФПГ, са законосъобразни и че всички разходи, включени в частта „Отчет за разходите“, са в съответствие с критериите за допустимост на разходите, заложиени в Регламента за ЕФПГ, и действително са платени.

12.4. Въпрос: Има ли последици, в случай че окончателният доклад не е придружен от одитното становище?

Отговор: Одитното становище представлява неразделна част от окончателния доклад и трябва да бъде получено заедно с него. Забавяне от порядъка на месеци или година при представянето на одитното становище ще постави под съмнение ефективността на механизмите за контрол, установени, за да се гарантира правилното и ефикасно използване на средствата на ЕС в съответствие с принципа на добро финансово управление.

Наличието на добре функционираща система за контрол представлява един от елементите, които Комисията разглежда при оценката на дадено заявление. Съмненията относно въведената система за контрол е възможно да затруднят даването на положителна оценка на новопостъпило заявление.

12.5. Въпрос: Каква информация трябва да се съхранява и да бъде на разположение след приключване на даден случай?

Отговор: В член 23, параграф 8 от Регламента за ЕФПГ се посочва, че държавите членки трябва да съхраняват всички оправдателни документи за извършени разходи и че тези документи трябва да са на разположение на Комисията и Сметната палата за срок от три години след приключване на финансовото

участие по линия на ЕФПГ. Държавите членки могат да съхраняват тази документация в електронен вид.

Моля, правете разлика между писмото за приключване и писмото за предстоящо приключване. Писмото за предстоящо приключване се изпраща малко след получаване на окончателния доклад и представлява оправдателен документ за възстановяването на неусвоените средства.

12.6. Въпрос: Как Комисията приключва даден случай в обхвата на ЕФПГ?

Отговор: Когато получи окончателния доклад и отчета, оправдаващ разходите, Комисията отправя искане към държавата членка да възстанови неусвоените средства, които е декларирала в своя отчет, оправдаващ разходите. Това се осъществява чрез писмото за предстоящо приключване.

Комисията може също така да поиска от държавата членка да предостави допълнителна информация и разяснения във връзка с доклада и отчета. Когато вече разполага с цялата необходима информация, включително становището на независим одитен орган, Комисията приключва финансовото участие в рамките на шест месеца. Това се прави с официално писмо (наречено „писмо за приключване“). Датата на писмото за приключване бележи началото на тригодишния срок, за който трябва да се съхраняват всички оправдателни документи.

